

Nr 40.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1939 kl. 3 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till
bro över Svinesund jämte en i ämnet väckt motion.*

(4:e avd.)

Uti propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln (punkt 19, sid. 127—129 av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1939) föreslagit riksdagen dels bemyndiga Kungl. Maj:t att med norska staten träffa avtal om sådant tillägg till föreliggande överenskommelse mellan Sverige och Norge om uppförande och underhåll av bro över Svinesund, att brons bredd fastställs till 9.5 meter; dels ock till bro mellan Sverige och Norge över Svinesund för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

I en inom andra kammaren av herrar *O. Carlström* och *O. E. Sandberg* väckt motion, nr 293, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts ovannämnda hemställan om bemyndigande att med Norge överenskomma om en breddning av Svinesundsbron till 9.5 m.

För uppförande av bro mellan Sverige och Norge över Svinesund har 1938 års riksdag under sjätte huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 300,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen. Anslaget grundade sig på en av riksdagen samtidigt godkänd överenskommelse mellan Sverige och Norge rörande uppförande och underhåll av landsvägsbro över berörda sund.

Sedan anbud numera av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen infordrats å brobyggnaden dels med såsom tidigare förutsatts en fri brobredd av 7.5 meter, varav körbana 6 meter och 2 gångbanor om vardera 0.75 meter, dels ock fri brobredd av 9.5 meter, uppdelad på en körbana om 7.0 meter samt två gångbanor vardera med en fri bredd av 1.25 meter, har det visat sig, att brons utförande med en fri bredd av 7.5 meter torde kunna genomföras inom ramen av den beräknade kostnaden, 2,090,000 kronor, medan brons utförande med en fri bredd av 9.5 meter kan beräknas medföra en kostnadsökning av 300,000 kronor till 2,390,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen finner en utökning av bredden till 9.5 meter synnerligen önskvärd, särskilt som en dylik utökning kan erhållas för en så rimlig kostnadsökning som 300,000 kronor. Då det måhända icke torde kunna förutsättas, att något ytterligare bidrag till brobyggnaden är att påräkna från norsk sida, torde, framhåller styrelsen, vid sådant förhållande

hela kostnadsökningen för brons utförande med en till 9.5 meter utökad bredd få bestridas av svenska staten.

Departementschefen tillstyrker den föreslagna ökningen av bredden och anför bland annat följande:

Även om från norsk sida intresse skulle saknas för en utvidgning av arbetsprogrammet och något ökat bidrag till broföretaget därför icke kan påräknas, synes i allt fall skäl tala för att bron bygges med den nu föreslagna bredden och att de ökade kostnaderna härför bestridas av svenska staten. Härför talar bland annat det förhållandet, att en breddning av bron skulle medföra en icke obetydlig ökning i åtgången av stenmaterial, något som ur synpunkten att bereda arbetstillfällen åt stenarbetarna i Bohuslän får anses önskvärt. Av den totala kostnadsökningen å 300,000 kronor, som breddningen beräknas medföra, belöper nämligen ett belopp av omkring 112,000 kronor på ökade steninköp. Jag vill här nämna, att jag på grund av, bland annat, de betydande beställningarna av byggnadssten till Svinesundsbron, vilka vid en brobredd av 9.5 meter skulle draga en kostnad av cirka 700,000 kronor, i det följande kommer att avstyrka en begärd höjning av anslaget till inköp av gatsten.

Emellertid förutsätter breddningen av bron, att en ändring sker i den redan träffade och av riksdagen godkända överenskommelsen med Norge rörande brons uppförande och underhåll. Av riksdagen torde därför böra utverkas bemyndigande för Kungl. Maj:t att med Norge ingå det för breddningens verkställande erforderliga tilläggsavtalet.

Då de ökade kostnaderna för brons breddning icke komma att belasta nästa budgetår, torde det för nämnda budgetår för broarbetena erforderliga anslaget böra upptagas med 300,000 kronor eller samma belopp som för innevarande budgetår. Jag förutsätter därvid i likhet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att utöver nämnda belopp ett lika stort belopp kommer att ställas till förfogande för brobyggnadsarbetet från anslaget till statliga och kommunala beredskapsarbeten. Anslaget under nu förevarande punkt torde få avräknas mot automobilskattemedlen.

Av utskottet har tidigare vid skilda tillfällen närmare utvecklats betydelsen av en broanläggning över Svinesund. Därvid har erinrats om hur längdbanan genom Bohuslän slutar i norr vid Strömstad som en från Göteborg utgående bibana utan fortsättning in i Norge. Särskilt norra Bohuslän har, på sätt mellanriksbanekommissionen på sin tid (år 1923) klarlade, ett rätt ogynnsamt, dess utveckling hämmande läge i kommunikationshänseende. Genom förbättrade vägförbindelser med Norge skulle läget i någon mån förbättras.

Härtill kommer, att landsvägen utmed Sveriges västkust med dess fortsättning genom Norge upp till Oslo är en mellanriksväg, som även vid planläggningen av det kontinentala vägnätet tillmätts avsevärd betydelse. I fråga om vägbredd, broar o. s. v. måste följaktligen rätt stora krav ställas på denna förbindelseled.

Under erinran dessutom om att förslaget om brobreddens ökning framkommit från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och av denna fackkunniga och för brobygget närmast ansvariga myndighet förordats såsom en teknisk lämplig och i övrigt synnerligen önskelig åtgärd, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) med avslag å motionen II: 293, bemyndiga Kungl. Maj:t att med norska staten träffa avtal om sådant tillägg till föreliggande överenskommelse mellan Sverige och Norge om uppförande och underhåll av bro över Svinesund, att bronns bredd fastställas till 9.5 meter;

b) till *bro mellan Sverige och Norge över Svinesund* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Stockholm den 17 februari 1939.

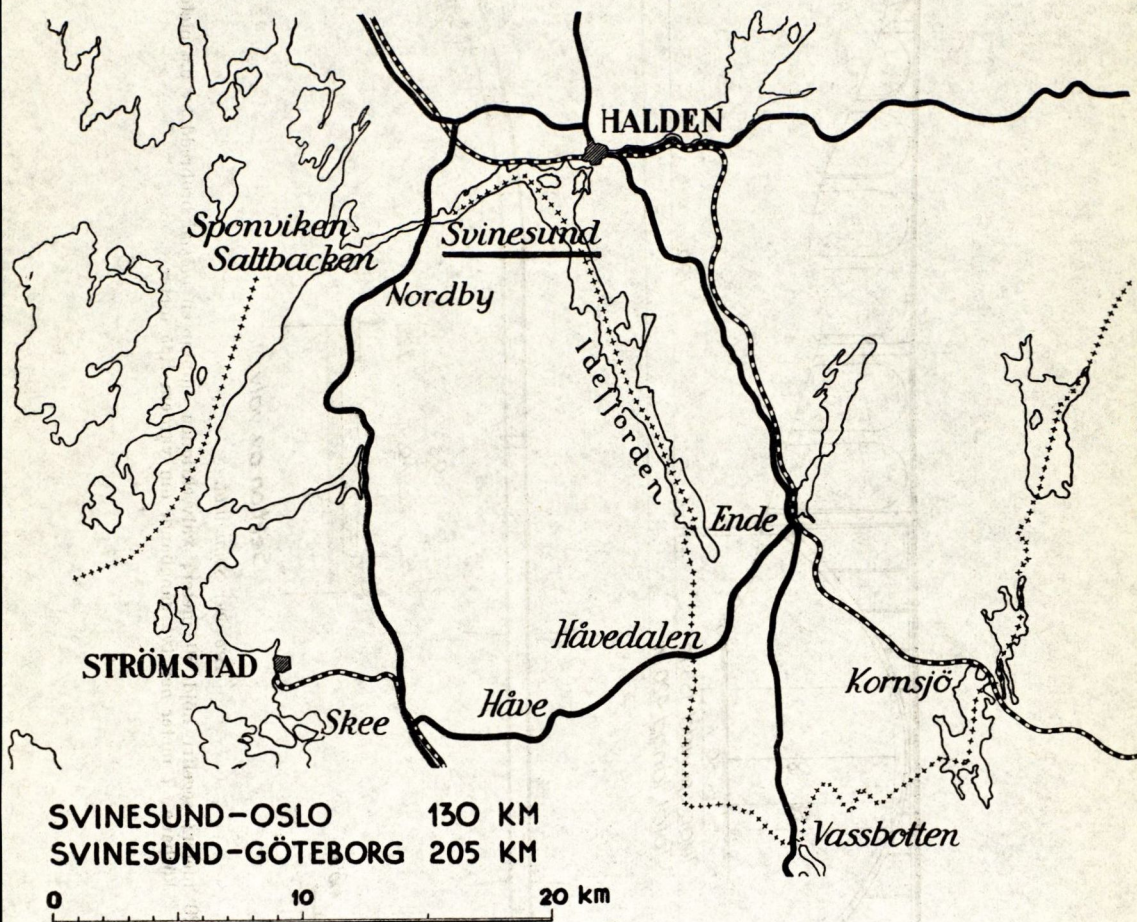
På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 38.

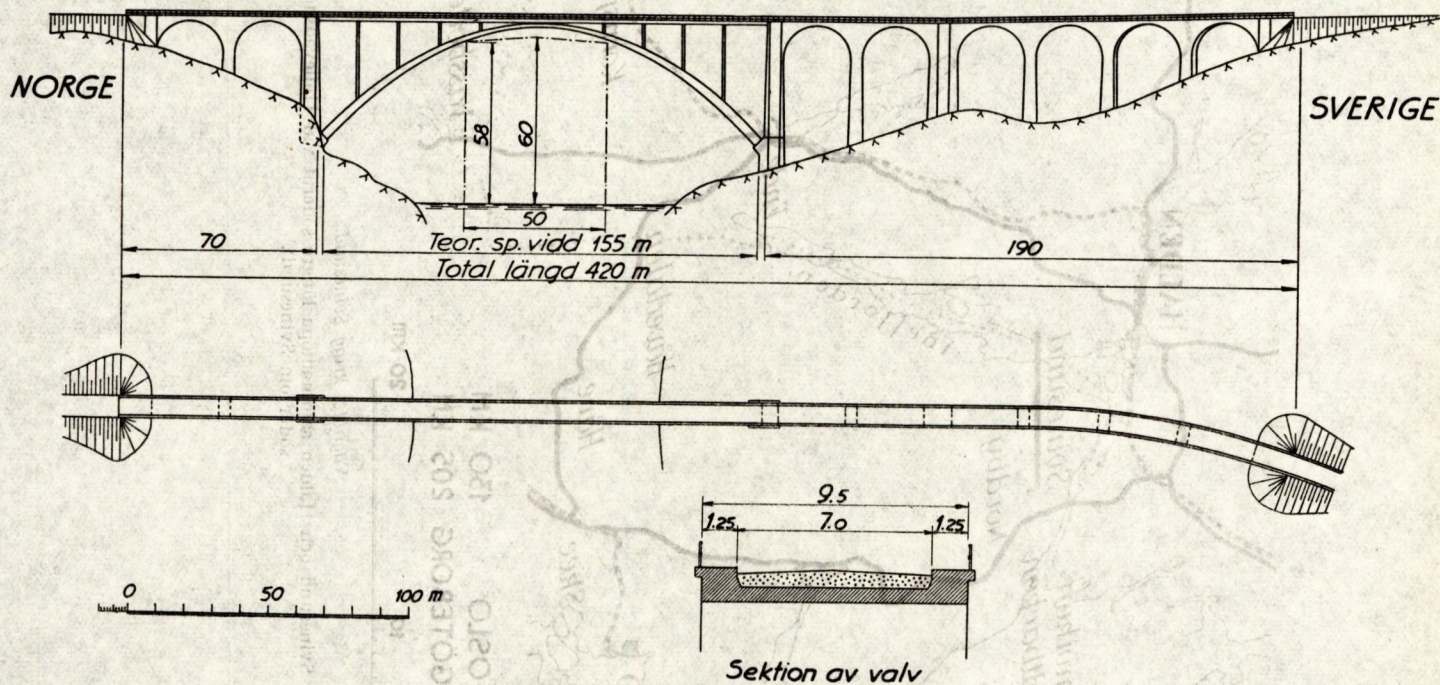
Reservation

av herrar *Bäckström* och *Bergvall*.

Vägnätet kring Svinesund.

De båda vägarna över Svinesund och Halden sammanlöpa längre söderut vid Hällevadsholm (omkring 65 km söder om Svinesund).

Bro över Svinesund.

Av betong och sten, längd 420 meter; segelfri höjd 60 meter; valvsektionen upptar en utökad brobredd av 9,5 meter, varav körbana 7 meter och två gångbanor om vardera 1,25 meter.